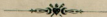

مجموعه آثار آیت الله العظمی

ادبی و سیاسی رساله اسبوعیه در
۳۰ نجی سنه

۱۵ شعبان المعظم ۱۳۲۹

پنجشنبه

جزء عدد : ۱۰۸

قرآن مجید حقنہ بر تجربہ

خلفای عباسیہ دن مامون خلیفہ ہجرت سنۃ نبویہ نک ایکی یوز اون ایکنجی سنہ سنده قرآنک مخلوق اولدیغنه دار اورتیه برسوز آدی .

«وآخرأ ایکی یوز اون سکز سنہ سنده بلاد رومده بولندیغی صرمدہ بغدادده نائب سلطنتی بولان اسحق بن ابراهیم یازدیغی مکتوبده : قضاة و شهودی و بتون علمایی بو خصوصده حادۃ تجربہ دن کچورمه سنی بیلدیرمک قرآنک مخلوق محدث اولدیغنی اقرار ایدنلری صالورمسنی و بونی تصدیقدن ابا ایدنلرکده حق لرنده اولان رأینی بعده بیان ایتمک اوزره اسامیسنی اشعار ایلمسنی امر اییدی . اسحق بغدادده بولان رجال علمی نزدینہ جمع ایله نامۃ خلیفہ بی کندیلمرنہ اوقودی . بو جماعتک ایچنده قاضی القضاة بشر بن الولید الکندی و مقاتل و احمد بن حنبل و قتیبہ و علی بن الجعد و سارمده وار ایدی . حضاردن بشر بن الولیدہ اسحق دیدی که : قرآن حقنہ نہ دیرسک . بشر دیدی که قرآن کلام اللہدر .

اسحق — بن سکّا آتی صور میورم . قرآن مخلوقی در . بونی صور میورم .

بشر — الله تعالی هر شئیک خالق در .

اسحق — قرآن ده شیء من الاشیادر .

بشر — اوت .

اسحق — اویله ایسه مخلوقدر .

بشر — خالق دکدر .

اسحق — بن سکّا آندن سؤال ایتمیورم دیدیم یا ! قرآن مخلوقی در بوکا

جواب ویر .

بشر — سکّا بودیکلرمدن بشقه برشی سولیه م .

ہونک اوزرینہ اسحق کاتبہ بشرک سویلہ دکلرینی یاز دیدی. و سکرہ حضاردن
ہریرینہ بشرہ صور دینی شیئی صوروب آنلردہ بشرک ویردیکی جوابہ قریب
صورندہ جواب ویردیلر .

حاضر فی المجلس بولسان احمد بن حنبلہدہ توجیہ خطاب ایدرک : — قرآن
حقندہ نہ دیرسک؟ — دیدی . مشارالیه کلام اللہدر؛ دینجہ اسحق مخلوقی در ؟
دیہ صور دی . و مشارالیه کلام اللہدر . بوندن زیادہ سنی سویلہ نم . جوانی ویردی .
بو آردلق اسحق احمد بن حنبلہ (وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ) قول کریمک مغناسنی
صور دی . مشارالیه دیدی کہ جناب باری ذات علیہ سنی فصل وصف ایتمش ایسہ اولیلہدر .
اسحق تکرار سؤال ایدوب، شو حالہ آنکلہ مقصود نہدر ؟ دینجہ مشارالیه :
یلم . کندینی فصل وصف ایتمش ایسہ اولیلہدر . جوانی ویردی .

اسحق قرآنک مخلوق اولوب اولمدیغنی قتیہ و عبیداللہ بن محمد و عبدالمنعم ابن
ادریس ابن بنت و ہب بن منبہ ایلہ رفاقتلرندہ بولنان جماعتندنہ سؤال ایتدی .
آنلردہ سویلہ جواب ویردیلر : قرآن مجعولدر ، زیرا جناب حق « انا جعلناه قرآناً
عربیاً » بیوردی و قرآن محدثدر . چونکہ کتساب عزیزدہ « ما یأتیہم من ذکر
من ربہم محدث » شرفوارد اولشددر .

اسحق — شو حالہ مجعول مخلوق دیمکدر .

قتیہ و رفقاسی — اوت !

اسحق — اولیلہ ایسہ قرآن مخلوقدر .

قتیہ و رفقاسی — مخلوق دیمیز ، فقط مجعولدر .

اسحق بونلرک سوزلرینی آیری آیری ضبط و تحریر ایتدیروب مأمون خلیفہ

بیلدردی .

کلن جوابدہ : « قاضی القضاۃ بشر بن الولید ایلہ ابراہیم بن المہدی بنی
حضورکے کتورہ اکر قرآنک مخلوق اولدیغنه قائل اولور لرسہ نہ کوزل ، اکر
بوکا قائل اولمازلرسہ بیونلرینی اور . بوایکسندن بشقہ سنہ کلنجہ ، بونلردن قرآنک
مخلوق اولمدیغنی سویلاندیری تیمور بند اولہرق طرفہ اعزام ایت . » دیہ امر اولنمشیدی .

اسحق بونلری نزدینہ جمع ایدوب خلیفہ نک امرنی کندیلرینہ تبلیغ ایتدی .
 جله سی قرآنک مخلوق اولدیغنه قائل اولوب ، آنجق ایچلرندن درت ذات که احمد بن
 حنبل و قواریری و سجاده و محمد بن نوح المضروبدر ؛ بونلر قرآنک مخلوق اولدیغنه
 قائل اولدقلرندن اسحقک امری اوزرینہ بودرت ذات نیمور بند ایدیلر .
 بو حالدہ ایکن اسحق شو ذواته تکرار صوردی . سجاده ایله قواریری تضییق واقعه
 تحمل ایدمه دکلری جهتله قرآنک مخلوق اولدیغنه دار اولان قوله چاروناچار
 جواب موافقت اظهار ایلدکلرندن ، اسحق بو ایکی ذاتی صالیویردی . و احمد بن
 حنبل ایله محمد بن نوح المضروب سوزلرنده ثبوت و اصرار ایتدکلرندن آنلری
 طرسوسه اعزام ایلدی .

بعده مأموندن بر مکتوب دهاکلدی . آنده دیورایدی که : « ایشتدیکمه کوره
 بشر بن الولید ایله پیروانی ، قرآنک مخلوق اولسنه قائل اولملرینی عمار بن یاسر حقنہ
 نازل اولان « الامن اگره و قلبه مطمئن بالایمان » آیت کریمه سیله تاویل ایدبورلر .
 ایمش . حال بوکه آنلر بو تاویلرنده خطا ایدبورلر ، چونکه بو آیه کریمه دن ، معتقد
 ایمان اولدقلری حالدہ اظهار شرک ایدنلر مراد ، اولوب یوقسه بشرکی شرکی معتقد
 اولدقلری حالدہ ایمان اظهار ایدنلر بو آیتدن نصیبه دار دکلدلر . بناء علیه بشر ایله
 توابعی طرسوسه گوندلر ، تا که امیر المؤمنین بلاد رومدن خروج ایدمجه قدر
 اوراده اقامت ایتسونلر .

بونک اوزوینه اسحق قاضی القضاة بشر بن الولید ایله توابعی دردست ایدوب
 اعزام ایتدی . فقط انای راهده رقیه موصلتلرنده مأمونک خبر وفاتی کندیلرینہ
 واصل اولنجه بغداده عودت ایلدیلر .

برکت زاده

اسماعیل حق

